

Det kongelige Olje- og
energidepartement
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Høringsuttalelse - Endringer i energiloven om krav til selskapsmessig og funksjonelt skille

Viser til høringsbrev datert 15. april d.å. og telefonsamtale med Henriette Nesheim tirsdag 27. mai d.å. om utsettelse av høringsfristen til 3. juni 2015.

Finnmark fylkeskommune er sterkt engasjert alle saker knyttet til forsyningssikkerhet, kraftproduksjon og kraftdistribusjon i Finnmark. Det er allment kjent at forsyningssikkerheten i sentralnettet inn og ut av Finnmark er for svak. Dette gjør kraftforsyningen til Finnmark sårbar, til tross for at fylket har store ressurser som ikke er utnyttet til kraftproduksjon. Finnmark fylkeskommune er tilfreds med organiseringen av kraftbransjen slik den er i dag, og vi ser med uro på de konsekvenser den foreslåtte endringen i energiloven kan medføre for kraftselskapene i fylket.

De fleste av fylkets kraftselskap er små aksjeselskap med kommunalt eierskap eller andelslag som fører store verdier tilbake til fylkets lokalsamfunn. Vi er redd for at de langsiktige konsekvensene av lovendringen vil være fusjoner og forvitring av lokalt eierskap. På kort sikt vil det å skille nettvirksomheten ut av kraftselskapene representere en alvorlig verdiforringelse for eierne av kraftselskapene, som i Finnmark i stor grad er kommunene.

Det som også er urovekkende er at lovendringen foreslås gjennomført uten en grundig prosess i forkant. Reitenrapporten om et bedre organisert kraftnett tar for seg hvordan strukturen i kraftbransjen kan forbedres uten at det kommer tydelig fram hva som egentlig er problemet med dagens organisering. Det vises til høy ressursbruk på rapportering og kontroll av integrerte selskap, mistanker om kryssubsidiering mellom konkurranseutsatt og monopolbasert virksomhet, og analyser som viser at selskap med kraftproduksjon og kraftomsetning i samme enhet har lavere avkastning og høyere kostnader pr km nett. Kraftbransjen og deres interesseorganisasjoner har gjennomført analyser som viser at disse påstandene er enten dårlig faglig begrunnet eller mangler dokumentasjon.

Finnmark fylkeskommune mener det blir feil å basere en så gjennomgripende omstrukturering av kraftbransjen på dette grunnlaget. De problemene som lovendringsforslaget ønsker å bøte på kan, i følge bransjen selv, løses med langt enklere midler enn det som foreskrives av departementet.

Høringsnotatet viser til at skillet mellom nettvirksomhet og produksjons-/omsetningsvirksomhet er en viktig del av EUs tredje energimarkedspakke, og legger samme argumentasjon til grunn for et slikt skille i Norge. Notatet sier imidlertid ikke at denne endringen i EU ikke gjelder selskap under

100.000 kunder. Finnmark fylkeskommune finner det merkelig at argumentene om EUs energimarkedspakke benyttes for begrunne en endring som i Norge skal gjelde alle selskaper uansett kundemasse, når ikke engang EU ser behov for en slik regulering av selskaper under 100.000 kunder.

Som nevnt er Finnmark fylkeskommune bekymret for hvilke konsekvenser lovendringen vil ha for kraftselskapene i fylket. Det er dokumentert av bransjen selv, både av kraftselskapene og deres interesseorganisasjoner, at innføring av et krav om selskapsmessig og funksjonelt skille vil medføre store kostnader for kraftselskapene, som igjen vil gå ut over eierne. Videre vil et slikt krav føre til forringelse av eiernes verdier i selskapene. Dette vil få alvorlige konsekvenser for kommunene i Finnmark som i dag får utbytte fra kraftselskapene.

I Finnmark, som har mange små kraftselskaper, opptrer de lokale kraftselskapene som forvalter av kommunenes og lokalbefolkningens kraftressurser. Dersom lovendringen blir gjennomført vil det over tid medføre fusjoner slik at større selskap med eierskap andre steder vil hente verdier ut av lokal kraftproduksjon. Dette er konsekvenser som ikke er utredet i forkant av lovendringsforslaget.

Før man tar denne saken videre til Stortinget må det gjennomføres grundige utredninger som klargjør følgende problemstillinger:

1. Hva er de kortsiktige og langsiktige konsekvensene av et selskapsmessig og funksjonelt skille for kraftselskaper av ulike størrelser og deres eiere?
2. Finnes det andre løsninger på de problemstillingene Reitenrapporten beskriver enn å gjennomføre en så gjennomgripende og kostnadskrevende omstrukturering av kraftbransjen?
3. Kan man se for seg en differensiering slik at kravet om selskapsmessig og funksjonelt skille ikke berører de små selskapene?

På bakgrunn av det ovenstående vil Finnmark fylkeskommune be Olje- og energidepartementet om ikke å fremme denne lovendringen for behandling i Stortinget på det nåværende tidspunkt. Et minstekrav er at lovendringen må baseres på en grundig konsekvensutredning, slik at kommunenes verdier og inntekter fra lokale kraftselskaper ikke forvitrer som en utilsiktet konsekvens.

Med hilsen

Runar Sjøstad
fylkesordfører